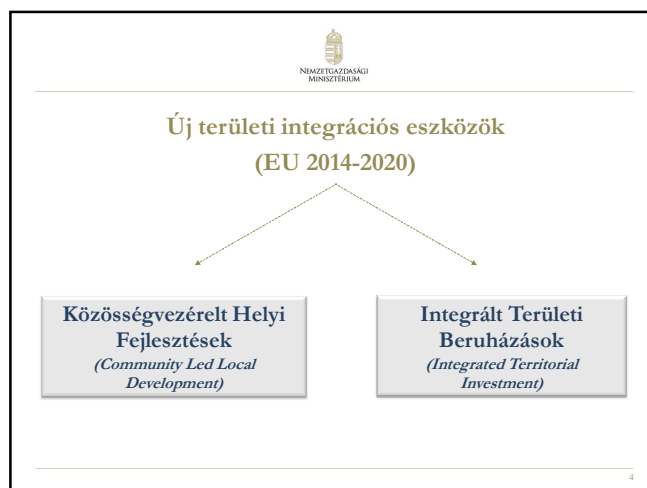

Tartalom

- 1) **Új területi integrációs eszközök** a 2014-2020-as programozási időszakban
 - 1.1 Közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD)
 - 1.2 Integrált Területi Beruházások (ITI)
- 2) **Eddig meghozott döntések, tervezési alapelvek**
 - 2.1 A tervezés alappontjait és továbbtervezési elveit rögzítő kormányhatározatok
- 3) **Hazai elvárások, előzetes ajánlások**
 - 3.1 Hazai elvárások
 - 3.2 Előzetes elképzelések a CLLD eszköz alkalmazásáról
 - 3.3 Előzetes elképzelések az ITI eszköz alkalmazásáról
 - 3.4 Megyei koordináció

Szempont	ITI	CLLD
Jelleg	végrehajtási mód	fejlesztési megközelítés
Megközelítés	alapvetően top-down	bottom-up (közösségi részvétel, partnerség)
Kapcsolódó stratégia	területi stratégiák (nemcsak városfejlesztés) végrehajtását segítő eszköz	helyi fejlesztési stratégia szükséges
Területi szint	jogszabályban meghatározott	kötelezően régió alatti szint, akár régióhatárokon átnyúlóan
Források	ERFA, ESZA, KA + EMVA kiegészülhet: ETHA, EMVA	ERFA, ESZA, EMVA, ETHA. A több alap esetén <i>vezér alap</i> kiválasztása lehetséges (nem kötelező)
Prioritások	több OP vagy legalább két prioritástengely	alapesetben az OP egy vagy több prioritástengelye
Intézményi rendelkezés	lehetséges egy vagy több KSZ kijelölése; végrehajtás részben, vagy egészben delegálható	kötelező helyi akciócsoportok létrehozása, elfogadása (pl. „IH – közí bizottság által)

- ### Kapcsolódó uniós kötelezettségek
- A közösségvezérelt helyi fejlesztés választható lehetőség, **az EMVA esetében viszont kötelező (5%)**
 - a Helyi Fejlesztési Stratégiák kiválasztásának és jóváhagyásának **első határideje 2015 vége** (legkésőbb **2017. december 31-ig** szükséges e stratégiákat **elfogadni**)
 - Tagállami szinten az **ERFA források 5%-a fenntartható városfejlesztést** kell, hogy szolgáljon (**ITI eszköz használata nem kötelező**, de a fenntartható városfejlesztést szolgáló **integrált beavatkozások biztosítását igazolni kell**)

1.1 Közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD)

Az eszköz célja – Bizottsági elvárások

- A helyi közösségek ösztönzése az integrált, alulról építkező fejlesztések kidolgozására gazdaszemlélet kialakítása;
- **Közösségi kapacitások fejlesztése**, innováció ösztönzése (beleértve a **társadalmi innovációt** is);
- Vállalkozói tevékenység, a **változásra való képesség** fejlesztése.

Alapszabályok:

- **Nem kötelező** eszköz, de EMVA - 5%
- OP-ban dedikált prioritás tengely esetén **+10 százalékpontos társfinanszírozási arány növekedés**
- Beavatkozási logikája a **LEADER megközelítésen alapul**
- Az eszköz segítségével **helyi akció csoportok** alkotta **helyi stratégiát hajtának végre**
- A helyi stratégiák **végrehajtására + működési és animációs költségek** finanszírozását közösségi források **támogatják**
- Amennyiben a tagállami szabályozások megfelelő kereteket biztosítanak, **akár több alap (ERFA, ESZA, EMVA, ETHA) több operatív program** forrásai is támogathatják egy stratégia végrehajtását > integrált tervezés és végrehajtás lehetősége
- **Partnerségen** alapul – egyik félnek sem lehet 49%-ot meghaladó szavazati joga
- Népszerűség keretek - **10 000 és 150 000 fő között**
- Területi keretek: nem szükséges, hogy földrajzilag összefüggő legyen (átfedés, szigetszerűség lehetséges)

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/community_hu.pdf

CLLD

Előnyök	Kockázatok
Rugalmas válaszok, integrált beavatkozások támogatása	Partnerségek egyben kockázatokat, bizonytalanság
A helyi szereplők és tudás mobilizálása	Helyi adminisztratív és koordinációs kapacitások megteremtése, fejlesztések
A projektek erősebb „gazdaszemlélete”	Időigényesség (stratégia elkészítésének + új urbánus helyi akciócsoportok kialakítása)
Kis léptékű társadalmi innovációk - helyi közösség építés	Helyi közösségek és a térségi szereplők közötti együttműködési kultúra nem mindenhol eléggé felkészült
Stratégiai szemlélet – program alapú gondolkodás kiterjesztése	Hiányzó több alapos tervezési és végrehajtási tapasztalatok

1.2 Integrált Területi Beruházások (ITI)

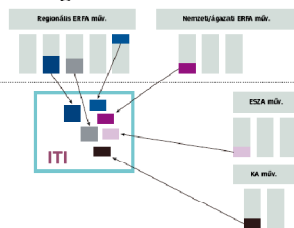
Az eszköz célja – Bizottsági elvárások

- Az **Európa 2020** stratégiában kitűzött **célok** hatékony **megvalósításának** egyik legfontosabb eszköze (> *A támogatások különböző beruházási prioritásokhoz való hozzárendelése következtében továbbra is nyomon követhetőek maradnak*);
- Rugalmas mechanizmus megalkotása a különböző területi igényekre adott **integrált válaszok** kialakításához, a **tematikus fókuszok** megtartásával (> *kohéziós politika- EU2020 stratégia összekapcsolása*);

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/iti_hu.pdf

Az ITI kulcselemei:

- Kijelölt terület és integrált területi **fejlesztési stratégia**;
- Nem szükséges lefednie egy közigazgatási egység teljes területét;
- Bármilyen területi jellemzőkkel rendelkező földrajzi egység képezheti, a **városkörnyékektől a városi, nagyvárosi, városi-vidéki, körzeti és régióközi** szintekig;
- **Megvalósítandó intézkedéscsomag**
- Finanszírozása történhet : **I jelleggel: EMVA, ETHA** al
- A megvalósítás építőeleme le
- Kormányzati/irányítási egy kapcsolatban (térségi szinten,

ITI

Előnyök	Kockázatok
Az országos jelentőségű, ugyanakkor térségi igényeknek is megfelelő integrált fejlesztések tervezése és végrehajtása	Partnerségek egyben kockázatokat, bizonytalanság
Országos és uniós szintű célkitűzések elérésének követetősége	Helyi adminisztratív és koordinációs kapacitások megteremtése, fejlesztések
Kezdetből fogva több forrásból szerezhetnek támogatást > az összehangolt intézkedések nagyobb biztonsággal valósíthatók meg	Egyeztetések időigényessége (pl. <i>közigazgatási határokon átvelő fejlesztések esetén</i>)
Magasabb hatásfokú közberuházások	Hiányzó több alapos tervezési és végrehajtási tapasztalatok

2.

Eddig meghozott döntések és tervezési szándékok

13

2.1 A tervezés alappontjait és továbbtervezési elveit rögzítő kormányhatározatok

1600/2012

• Korm. hat. a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról

1115/2013

• Korm. hat. a 2014–2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről

1143/2013

• Korm. hat. a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására vonatkozó programok indikatív prioritásairól

1181/2013

• Korm. hat. a várostérségi integrált programok tervezési térségeinek lehatárolásával kapcsolatos irányelvekről

1492/2013

• Korm. hat. a közösségvezérelt helyi fejlesztések alkalmazásának módjáról, valamint az eszköz használatához szükséges feltételekről

14

A Kormány 1600/2012. (XII. 17.) határozata a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról

- **Célok és elvek** a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezéséhez:
 - **Integrált forrástervezés**, ide értve a vidékfejlesztési forrásokat is (1. c))
 - Fejlesztési források **60%-át** közvetlenül **gazdaságfejlesztésre** kell fordítani (1. b))
 - **Területiség elvének** figyelembe vétele, különös tekintettel a területi operatív programok tervezésére, mely során biztosítani kell a **megyék** hatékony közreműködését. (1. k))
- **Operatív programok** szerkezete (1. melléklet)
- További javaslattétel a források **területi koordinációjának keretére**, oly módon, hogy a **megyék meghatározó szerepet** kapjanak a területfejlesztési források felhasználásának tervezésében (7.)

15

A Kormány 1115/2013. (III. 8.) határozata a 2014–2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről

1. Pont - általános, elvek, szempontok a további tervezési folyamathoz:

- a) a **fejlesztések** integrációjának és a térségi programoknak a **szintjei és beavatkozási egységei**:
 1. a **megyék**,
 2. a megyei jogú **városok** térségei,
 3. a helyi közösségek és települések együttműködésén alapuló **kisvárosi térségek**, valamint
 4. az egyes **országos szempontból kiemelten** kezelendő speciális, funkcionális **térségek** legyenek,
- b) a **megyei szinten** a **területfejlesztési programokban** megfogalmazásra kerülő fejlesztések és a megyei tervezés az **ágazati szintű stratégiákkal és reformokkal összhangban, az országos szinten kialakított programkeretbe, valamint a az uniós kohéziós politikai rendszerébe illeszkedve, egységes formában, összehangoltan** valósuljon meg.

16

- f) A megyei és helyi fejlesztéseknek kiemelten a fenntartható és a foglalkoztatás bővítésre épülő **gazdasági növekedéshez** kell hozzájárulniuk
 - g) Minden OP-ban szükséges érvényesíteni a hátrányos helyzetű térségek felzárkóztatásának szempontját
2. Szakmai útmutatás és koordináció biztosítása a **megyék, valamint a megyei jogú városok** számára
 3. Megyék és megyei jogú városok **bocsássák fejlesztési elképzeléseiket** az nemzetgazdasági, és az érintett miniszterek rendelkezésére
 5. Irányelvek kidolgozása a **várostérségi integrált programok** tervezési térségeinek lehatárolására (> **1181/2013. korm.hat**)
 6. Stratégiai megállapodás előkészítése a **Kormány és a Megyei Önkormányzatok** között
 7. Nemzeti fejlesztési miniszter az érintett miniszterek bevonásával :
 - a) előterjesztés a **megyék, megyei jogú városok (...)** felkészítéséhez szükséges források biztosításáról,
 - b) jelentés a **többalapú, integrált fejlesztések tapasztalatairól**
 8. Javaslát a **közösségvezérelt helyi fejlesztések** alkalmazásának módjára, feltételek biztosítására.

A Kormány 1492/2013. (VII.29.) határozata a közösségvezérelt helyi fejlesztések alkalmazásának módjáról, valamint az eszköz használatához szükséges feltételekről

I.

1. A Kormány egyetért azzal, hogy a közösségvezérelt helyi fejlesztések, mint új területi integrációs eszköz
 - a) a **vidékfejlesztést, a város-vidék** kapcsolatok megerősítését, a **helyi gazdaságfejlesztési kezdeményezések** megvalósítását, valamint a **helyi közösségek** fejlesztését, a **foglalkoztatás bővítését** és a társadalmi felzárkóztatást szolgálja;
 - b) (...)helyi társadalmi, gazdasági **szükségletek** szerint jöjjenek létre, **megfelelve** az Európai Unió **egységes módszertani szabályozásának**
 - c) (...)**megyei önkormányzatok** koordinációs szerepet töltenek be (...);
 - d) (...) a **helyi fejlesztési szereplők** terület- és vidékfejlesztési kapacitásainak **megerősítése** (...);
 - e) **lehetőség szerint több** európai uniós alap bevonására épülő modell
 - f) kedvező társfinanszírozási aránya érvényesítés

A Kormány 1492/2013. (VII.29.) határozata a közösségvezérelt helyi fejlesztések alkalmazásának módjáról, valamint az eszköz használatához szükséges feltételekről
II.

2. A Kormány (...) felhívja a nemzetgazdasági minisztert, az emberi erőforrások miniszterét, a nemzeti fejlesztési minisztert, valamint a vidékfejlesztési minisztert, hogy (...), **vizsgálják meg a közösségvezérelt helyi fejlesztések eszköz alkalmazásának lehetőségét**, döntsenek az eszköz használatáról, és döntésükről tájékoztassák a tervezés koordinálásáért felelős **nemzetgazdasági minisztert**.
3. A Kormány (...) felhívja a **nemzetgazdasági minisztert és vidékfejlesztési minisztert**, hogy az **érintett miniszterek** bevonásával (...)
- a) tegyenek javaslatot a közösségvezérelt helyi fejlesztések **eszköz több alaptól történő finanszírozásának** módjáról és feltételeiről;

19

A Kormány 1492/2013. (VII.29.) határozata a közösségvezérelt helyi fejlesztések alkalmazásának módjáról, valamint az eszköz használatához szükséges feltételekről
III.

- b) alkossák meg a **helyi akciócsoportok kialakításának és újjászerveződésének vezérelveit**;
- c) azonosítsák a **helyi akciócsoportok felkészítéséhez szükséges feladatokat**;
- d) tegyenek javaslatot a **helyi stratégiák kiválasztási alapkritériumaira**.
4. A Kormány felhívja a **miniszterelnökséget vezető államtitkárt**, a **nemzetgazdasági minisztert**, és a **vidékfejlesztési minisztert**, hogy az **érintett miniszterek** bevonásával **dolgozzák ki** a közösségvezérelt helyi fejlesztések végrehajtásához szükséges **intézményi kereteket és azok kialakításának módját**.

20

3.

Hazai elvárások, előzetes ajánlások

21

3.1 Hazai elvárások

- A fejlesztési **szereplők számára optimálisan elérhető és hatékonyan felhasználható, tervezhető fejlesztési források** kerüljenek kijánlásra.
- **Mérhető hozzáadott értéket** biztosítsanak a partnerségi megállapodásban és az OFTK-ban rögzített célkitűzések eléréséhez.
- **OP gazdák / szakpolitika felelősök** számoljanak ezekkel az eszközökkel
- Téréségileg jól kezelhető, az érintett szereplőkkel és térségekkel **együttműködve** alakuljanak ki és valósuljanak meg.

22

3.2 Előzetes elképzelések a CLLD eszköz alkalmazásáról

- Magyarországon a CLLD eszköz:
 - Vidéki térségek közösségeinek fejlesztése
 - Városrészek közösségeinek fejlesztése (pl. integrált városfejlesztési csomagok akcióterületi településfejlesztésében és közösségépítésében.)
 - Városi és vidéki közösségek integrált fejlesztése, város-vidék gazdasági, rekreációs, közszolgáltatási **kapcsolatok** fejlesztése.
- A CLLD alkalmazási területei különösen:
 - A helyi gazdaság feléléstése
 - A helyi közösségépítés: (felelős, **öngondoskodásra** és tudatos jövőformálásra képes helyi közösségek erősítése.)
- Az adminisztratív terhek növekedésének elkerülése érdekében **átfedés-mentes CLLD rendszerre kell törekedni**
- **TOP, VEKOP > külön prioritástengely**

3.3 Előzetes elképzelések az ITI eszköz alkalmazásáról

- Területi problémák kezelését és a területi fejlődési potenciáljainak kihasználását támogathatja. (Lehetőség szerint több alap, több OP)
- **Támogathatja mind a decentralizált területi fejlesztéseket (megyék, nagyvárosok), mind az országosan kiemelt, központilag tervezett és végrehajtott vagy koordinált jelentős területfejlesztési beavatkozásokat.**
- Az integrált megyei és városrészi beruházások, fejlesztési csomagok számára a **TOP (Érd és Budapest - VEKOP)** biztosít keretet.
 - A **nagyvárosi ITI-k** keretében a megyei jogú városok a TOP jól elkülöníthető, ismert forrásnagyságú részeként, ERFA és ESZA forrásokra épülő prioritásokat egyaránt integrálnak.
- A **Biz. észrevételei** alapján vizsgálni kell a **decentralizált (TOP alapú) és az ágazati OP-k** által kezelt fejlesztési csomagok(ITI-k) a minél nagyobb földrajzi megfeleltetésére.

3.4 Megyei koordináció

A fejlesztések területi koordinációjának biztosítása érdekében a tervezés jelen státusza alapján a megyék a következő feladatokat láthatják el:

- Véleményezés keretében erősítsék az ágazati programok megújítást érintő tervezett fejlesztéseinek összehangoltságát;
- Segítsék a CLLD csoportok közötti földrajzi lehatárolások összehangolását;
- HACS igény esetén támogassák és segítsék a helyi stratégia megalkotását és végrehajtását;
- Hangolják össze a területükön megvalósuló stratégiákat, annak érdekében, hogy a megye területén megvalósuló fejlesztések minél több szinergikus hatást eredményezzenek,
- A területükön összehangolják a kisvárosi-vidéki térségek közösségvezérelt fejlesztési programjait és támogatják az ehhez kapcsolódó adminisztratív feladatok megvalósítását.

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

Farkas Sára

referens

Területfejlesztési Tervezési Főosztály
Tervezéskoordinációért Felelős Államtitkárság

Magyar
Nemzeti
Vidéki
Hálózat

„A projekt a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Elnökségének értékelése és javaslata alapján, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában, a Nemzeti Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóságának jóváhagyásával valósult meg.”